

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH ZAGROŻENIA

W

ZESPOLE SZKÓŁ NR 6 IM. MACIEJA RATAJA W ELKU

**Procedury jako obowiązujące od 21.11.2016 r.
przyjęła Rada Pedagogiczna w/w szkoły
(uchwała 1/447 z dn. 17.11.2016r.)**

SPIS PROCEDUR:

- I. Procedury postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów.**
- II. Postępowanie w sytuacji agresywnego zachowania pracownika szkoły wobec ucznia** (wyzwiska, szarpanie, uderzenia, zniszczenie lub zabranie mienia ucznia – z wyjątkiem przedmiotów niedozwolonych).
- III. Postępowanie w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji** (wulgarnie zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacery po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela).
- IV. Postępowanie w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia.**
- V. Postępowanie w sytuacji posiadania przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły.**
- VI. Postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły.** (obelżywe wyzwiska, groźby, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły).
- VII. Postępowanie w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności.**
- VIII. Postępowanie w sytuacji podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.**
- IX. Postępowanie w przypadku znalezienia substancji przypominającej wyglądem narkotyk.**
- X. Postępowanie w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominające narkotyki.**
- XI. Postępowanie w przypadku zagrożenia rozpyloną substancją chemiczną.**
- XII. Procedury postępowania w przypadku zagrożenia pożarowego.**
- XIII. Procedury powiadamiania o przypadkach samobójstw uczniów, przemocy w szkole oraz innych bulwersujących zjawiskach o charakterze patologicznym.**
- XIV. Procedura postępowania w przypadku ataku terrorystycznego.**

I. Procedury postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów.

1. Zdecydowane i stanowcze (nie wdając się w dyskusje) całkowite przerwanie negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary, rozdzielenie stron.
2. Wezwanie wychowawcy lub pedagoga (ocena zagrożenia i podjęcie decyzji o interwencji, powiadomienie dyrektora szkoły, rodziców / opiekunów prawnych ewentualnie Policji).
3. Adnotacja o powyższym w dzienniku lekcyjnym (e-dzienniku) „Notatki-uwagi o uczniach”.
4. Upomnienie lub nagana wychowawcy klasy (wicedyrektora, dyrektora szkoły).
5. Obniżenie oceny z zachowania.

II. Postępowanie w sytuacji agresywnego zachowania pracownika szkoły wobec ucznia (wyzwiska, szarpanie, uderzenia, zniszczenie lub zabranie mienia ucznia – z wyjątkiem przedmiotów niedozwolonych).

1. Na wniosek ucznia, rodzica / opiekuna prawnego, wychowawcy klasy lub pedagoga, dyrektor szkoły przeprowadza niezwłocznie postępowanie wyjaśniające ze stronami konfliktu.
2. W przypadku potwierdzenia się zarzutów – podjęcie przez dyrektora szkoły postępowania dyscyplinarnego wobec pracownika – powiadomienie odpowiednich organów.

III. Postępowanie w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (wulgarnie zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, przeszkadzanie w lekcji, brak reakcji na polecenia nauczyciela).

1. Upomnienie słowne.
2. Podjęcie kroków w celu opanowania sytuacji w klasie.
3. Powiadomienie wychowawcy klasy i pedagoga szkolnego.
4. W każdym przypadku, powiadomienie rodziców /prawnych opiekunów.
5. Udzielenie upomnienia lub nagany wychowawcy klasy.
6. Adnotacja o powyższym w dzienniku lekcyjnym (e-dzienniku) „Notatki-uwagi o uczniach”.
7. W przypadku braku reakcji na interwencję nauczyciela, wychowawcy, pedagoga szkolnego powiadomienie wicedyrektora, ewentualnie dyrektora szkoły.
8. W zależności od skali wykroczenia wnioskowanie wychowawcy klasy o udzielenie nagany wicedyrektora, dyrektora szkoły.
9. Obniżenie oceny z zachowania.
10. W przypadku ponownego negatywnego zachowania spisanie z uczniem kontraktu.

IV. Postępowanie w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia.

1. Zgłoszenie faktu wychowawcy klasy.
2. Adnotacja o powyższym w dzienniku lekcyjnym (e-dzienniku) „Notatki-uwagi o uczniach”.
3. Powiadomienie przez wychowawcę, pedagoga szkolnego rodziców / prawnych opiekunów o zaistniałym fakcie.
4. Rozmowa dyscyplinująca i profilaktyczna pedagoga szkolnego – powiadomienie ucznia o konsekwencjach zdrowotnych i prawnych palenia.
5. Udzielenie uczniowi upomnienia lub nagany wychowawcy klasy.
6. Obniżenie oceny z zachowania.
7. W przypadku powtórnego palenia papierosów na terenie szkoły wnioskowanie wychowawcy o udzieleniu nagany wicedyrektora, dyrektora szkoły.
8. W przypadku ponownego stwierdzenia palenia spisanie z uczniem kontraktu.

V. Postępowanie w sytuacji posiadania przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły.

1. Nakłonienie ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu, (- jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego należy go poinformować, że ma taki obowiązek, w przypadku dalszej odmowy, uczeń ponosi konsekwencje za złamanie regulaminu szkolnego; w przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia natychmiastowe powiadomienie dyrektora szkoły, który zawiadamia policję).
2. W każdym przypadku powiadomienie wychowawcy, pedagoga szkolnego, wicedyrektora szkoły, rodziców /prawnych opiekunów ucznia.
3. Wnioskowanie wychowawcy o udzieleniu nagany wicedyrektora, dyrektora szkoły.
4. Obniżenie oceny z zachowania.

VI. Postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły. (obelżywe wyzwiska, groźby, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły).

1. Powiadomienie wychowawcy klasy i pedagoga o zaistniałym zdarzeniu.
2. Wezwanie rodziców / opiekunów prawnych.
3. Udzielenie nagany wychowawcy klasy; w zależności od skali zdarzenia wnioskowanie o inne formy kary zgodnie ze Statutem ZSnr6 im M. Rataja w Elku.
4. W szczególnych przypadkach nauczyciel lub pracownik szkoły mogą wystąpić do sądu.
5. W przypadku drastycznego znieważenia nauczyciela podjęcie procedury skreślenia ucznia z listy uczniów na podstawie uchwały Rady Pedagogicznej.

VII. Postępowanie w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności.

1. Interwencja świadka zdarzenia – powstrzymanie sprawców.
2. W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców, rozmowa z wszystkimi osobami mogącymi się znajdować w miejscu zdarzenia, podjęcie czynności mających na celu ustalenie sprawcy/sprawców.
3. Wezwanie rodziców/prawnych opiekunów.
4. W przypadku dużej szkody obligatoryjne wezwanie policji.
5. Wszczęcie procedur prawnych mających na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec rodziców sprawców lub odpracowanie szkody.
6. Obniżenie oceny z zachowania.

VIII. Postępowanie w sytuacji podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.

1. Powiadomienie wychowawcy, pedagoga oraz dyrektora a także pielęgniarki szkolnej.
2. Odizolowanie ucznia od reszty uczniów, lecz nie pozostawienie go samego.
3. Wezwanie rodziców/prawnych opiekunów. W przypadku odmowy przyjazdu rodziców/prawnych opiekunów lub niemożności skontaktowania się z rodzicami/prawnymi opiekunami, zawiadomienie najbliższej jednostki policji.
4. Wezwanie lekarza, w przypadku stanu wskazującego na zagrożenie życia.
5. Przeprowadzenie (późniejsze) przez pedagoga szkolnego i wychowawcę klasy – rozmów z rodzicami / prawnymi opiekunami w obecności ucznia – ostrzeżenie i zobowiązanie ucznia do zaniechania negatywnych zachowań (spisanie z uczniem kontraktu).
6. Obniżenie oceny z zachowania.
7. W przypadku powtórzenia się zdarzenia obligatoryjne powiadomienie policji i sądu rodzinnego o pogłębiającej się demoralizacji ucznia.

IX. Postępowanie w przypadku znalezienia substancji przypominającej wyglądem narkotyk.

1. Zabezpieczenie substancji przez pracownika szkoły z zachowaniem środków ostrożności, przed dostępem innych osób do czasu przyjazdu policji.
2. Próba ustalenia właściciela substancji.
3. Powiadomienie dyrektora szkoły.
4. Przekazanie substancji policji oraz udzielenie informacji dotyczących szczegółów zdarzenia (dalsze działania pozostają w gestii policji).
5. W przypadku ustalenia sprawcy wezwanie przez wychowawcę rodziców/prawnych opiekunów.
6. Przeprowadzenie przez pedagoga szkolnego i wychowawcę klasy – rozmów z rodzicami / prawnymi opiekunami w obecności ucznia – ostrzeżenie i zobowiązanie ucznia do zaniechania negatywnych zachowań (spisanie z uczniem kontraktu).
7. Obniżenie oceny z zachowania.

X. Postępowanie w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominające narkotyki.

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawcy, pedagoga, dyrektora) ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu podejrzaną substancję, pokazał zawartość torby, kieszeni itp. Nauczycielowi nie wolno (nie ma prawa) samodzielnie przeszukać odzieży ani torby ucznia – jest to czynność zastrzeżona dla policji.
2. Powiadomienie dyrektora szkoły.
3. Powiadomienie o zaistniałym fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wezwanie do natychmiastowego stawiennictwa w szkole lub miejscu przebywania ucznia.
4. W przypadku odmowy przekazania substancji lub pokazania zawartości teczek i odzieży, szkoła wzywa policję, która przeszukuje ucznia oraz zabezpiecza substancję.
5. W przypadku oddania nauczycielowi przez ucznia podejranej substancji, szkoła przekazuje ją niezwłocznie policji.
6. Przeprowadzenie przez pedagoga szkolnego i wychowawcę klasy – rozmów z rodzicami / prawnymi opiekunami w obecności ucznia – ostrzeżenie i zobowiązanie ucznia do zaniechania negatywnych zachowań (spisanie z uczniem kontraktu).
7. Obniżenie oceny z zachowania.

XI. Postępowanie w przypadku zagrożenia rozpyloną substancją chemiczną.

1. Powiadomienie wicedyrektora oraz dyrektora szkoły o zaistniałym fakcie.
2. Ogłoszenie alarmu ewakuacyjnego szkoły.
3. Zawiadomienie Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej.
4. Rozpoczęcie akcji ewakuacyjnej ze szczególnym zachowaniem ostrożności (oddzielenie uczniów od miejsca zagrożenia, wyprowadzenie drogami ewakuacyjnymi wytyczonymi w Planie Ewakuacji Szkoły przez nauczycieli mających w danym czasie zajęcia dydaktyczne).
5. Sprawdzenie w miejscu ewakuacji stanów uczniów.
6. Udzielenie poszkodowanym pomocy przedmedycznej.
7. Po przybyciu w/w jednostek ratowniczych podjęcie współpracy.
8. W przypadku poważniejszych interwencji medycznych (np. skierowanie do szpitala) niezwłoczne zawiadomienie przez wychowawcę rodziców/prawnych opiekunów.
9. Podjęcie działań zmierzających w celu ustalenia sprawców zaistniałego zdarzenia przez wicedyrektora szkoły, pedagoga oraz nauczycieli będących podczas w/w sytuacji.
10. W przypadku wykrycia sprawców wezwanie przez wychowawcę rodziców/prawnych opiekunów.
11. Przeprowadzenie przez pedagoga szkolnego i wychowawcę klasy – rozmów z rodzicami / prawnymi opiekunami w obecności ucznia – ostrzeżenie i zobowiązanie ucznia do zaniechania negatywnych zachowań (spisanie z uczniem kontraktu).

XII. Postępowanie w przypadku zagrożenia pożarowego.

1. Bezzwłoczne zawiadomienie o zagrożeniu pożarem nauczyciela, pracownika szkoły.
2. Ocena sytuacji przez zawiadomioną osobę i podjęcie stosownych działań: próba ugaszenia za pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego, w razie niepowodzenia zawiadomienie wicedyrektorów, dyrektora, kierownika administracyjnego.
3. Ogłoszenie alarmu ewakuacyjnego.
4. Wyznaczenie nauczyciela lub pracownika szkoły odpowiedzialnego za wezwanie służb ratunkowych: Straży Pożarnej -998, Pogotowia Ratunkowego- 999, Policji- 997.
5. Rozpoczęcie akcji ewakuacyjnej ze szczególnym zachowaniem ostrożności (oddzielenie uczniów od miejsca zagrożenia, wyprowadzenie drogami ewakuacyjnymi wytyczonymi w Planie Ewakuacji Szkoły na boisko szkolne przez nauczycieli mających w danym czasie zajęcia dydaktyczne).
6. Sprawdzenie w miejscu ewakuacji stanów uczniów.
7. Udzielenie poszkodowanym pomocy przedmedycznej.
8. Po przybyciu w/w jednostek ratowniczych podjęcie współpracy.
9. W przypadku poważniejszych interwencji medycznych (np. skierowanie do szpitala) niezwłoczne zawiadomienie przez wychowawcę rodziców/prawnych opiekunów.
10. Podjęcie działań zmierzających w celu ustalenia sprawców zaistniałego zdarzenia przez wicedyrektora do spraw organizacji kształcenia, pedagoga oraz nauczycieli będących podczas w/w sytuacji.
11. W przypadku wykrycia sprawców wezwanie przez wychowawcę rodziców/prawnych opiekunów.
12. Przeprowadzenie przez pedagoga szkolnego i wychowawcę klasy – rozmów z rodzicami / prawnymi opiekunami w obecności ucznia – ostrzeżenie i zobowiązanie ucznia do zaniechania negatywnych zachowań (spisanie z uczniem kontraktu).

XIII. Procedury powiadamiania o przypadkach samobójstw uczniów, przemocy w szkole oraz innych bulwersujących zjawiskach o charakterze patologicznym.

W przypadku uzyskania informacji o samobójstwie ucznia, aktu przemocy z udziałem ucznia/wychowanka o charakterze patologicznym, należy podjąć następujące kroki:

1. Niezwłoczne zawiadomienie przez nauczyciela lub inną osobę posiadającą wiedzę o w/w fakcie dyrektora szkoły (w razie nieobecności wicedyrektora).
2. Powiadomienie przez wychowawcę klasy rodziców/prawnych opiekunów ucznia.
3. Zawiadomienie o zaistniałym fakcie policji lub prokuratora przez dyrektora (w razie nieobecności przez wicedyrektora).
4. Niezwłoczne powiadomienie Wydziału Edukacji i Kultury Starostwa Powiatowego przez dyrektora szkoły (w razie nieobecności przez wicedyrektora).
5. Zawiadomienie o zdarzeniu Delegatury Kuratorium Oświaty w Elku przez dyrektora szkoły (w razie nieobecności przez wicedyrektorów).
6. Zawiadomienie o zdarzeniu Warmińsko – Mazurskiego Kuratora Oświaty telefonicznie (89 52-32-600), faksem (89 52-72-721) lub pocztą elektroniczną

(ko@ko.olsztyn.pl) - zawiadomienie powinno zawierać zwięzły opis charakteru zdarzenia wraz z okolicznościami oraz opis działań podjętych w celu ograniczenia negatywnych skutków zdarzenia (informuje dyrektor szkoły, w razie nieobecności wicedyrektor).

7. W okresie następującym bezpośrednio po zdarzeniu dyrektor szkoły systematycznie na piśmie informuje Kuratora Oświaty o przebiegu postępowania wyjaśniającego, w szczególności, jakie kroki zostały podjęte w stosunku do osób, których winę stwierdzono, oraz jakie działania są prowadzone w celu zapobiegania podobnym zjawiskom.

XIV. Procedura postępowania w przypadku ataku terrorystycznego

Wtargnięcie napastników do obiektu

- 1) Poddaj się woli napastników – wykonuj ściśle ich polecenia.
- 2) Staraj się zwrócić uwagę napastników na fakt, że mają do czynienia z ludźmi (personifikowanie siebie i innych – zwracaj się do uczniów po imieniu – zwiększa szansę ich przetrwania).
- 3) Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów z jakimś poleceniem.
- 4) Zapamiętaj szczegóły dotyczące porywaczy i otoczenia – informacje te mogą okazać się cenne dla służb ratowniczych.
- 5) Staraj się uspokoić uczniów – zapanuj w miarę możliwości nad własnymi emocjami.
- 6) Dopóki nie zostanie wydane polecenie wyjścia:
  - nie pozwól uczniom wychodzić z pomieszczenia oraz wyglądać przez drzwi i okna,
  - nakaż uczniom położyć się na podłodze.
- 7) W chwili podjęcia działań zmierzających do uwolnienia, wykonuj polecenia grupy antyterrorystycznej.

UWAGA! Bądź przygotowany na surowe traktowanie przez Policję. Dopóki nie zostaniesz zidentyfikowany, jesteś dla nich potencjalnym terrorystą.

- 8) Po zakończeniu akcji sprawdź obecność uczniów celem upewnienia się, czy wszyscy opuścili budynek - o braku któregoś z uczniów poinformuj Policję.

Użycie broni palnej na terenie szkoły

- 1) W sytuacji bezpośredniego kontaktu z napastnikiem:
  - nakaż uczniom położyć się na podłodze.
  - staraj się uspokoić uczniów.
  - dopilnuj, aby uczniowie nie odwracali się tyłem do napastników w przypadku polecenia przemieszczania się.
  - jeżeli terroryści wydają polecenia, dopilnuj, aby uczniowie wykonywali je spokojnie – gwałtowny ruch może zwiększyć agresję napastników.
  - o ile to możliwe zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych.

UWAGA! Nie rozłączaj się i staraj się, jeśli to możliwe, na bieżąco relacjonować sytuację.

- 2) Po opanowaniu sytuacji:
  - upewnij się o liczbie osób poszkodowanych i sprawdź, czy strzały z broni palnej nie spowodowały innego zagrożenia (np. pożaru),

- zadzwoń lub wyznacz osobę, która zadzwoni pod jeden z numerów alarmowych
- udziel pierwszej pomocy najbardziej potrzebującym,
- w przypadku, gdy ostrzał spowodował inne zagrożenie podejmij odpowiednie do sytuacji działania.
- zapewnij osobom uczestniczącym w zdarzeniu pomoc psychologiczną.

Zagrożenie bombowe

Postępowanie w sytuacji otrzymania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego:

1) Dyrektor powiadamia odpowiednie służby - Policję, Starostwo Powiatowe.

Zawiadamiając policję dyrektor podaje następujące informacje:

- rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna, ujawniony podejrzany przedmiot),
- treść rozmowy z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego;
- numer telefonu, na który przekazano informację o zagrożeniu oraz dokładny czas jej przyjęcia, adres, numer telefonu i nazwisko osoby zgłaszającej, opis miejsca i wygląd ujawnionego przedmiotu.

Wskazane jest uzyskanie od policji potwierdzenia przyjętego zgłoszenia.

2) Ogłoszenie alarmu bombowego oraz procedury postępowania w czasie zagrożenia bombowego:

- Do czasu przybycia policji akcją kieruje dyrektor szkoły lub osoba przez niego wyznaczona.
- Na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze takie jak: pogotowie ratunkowe, straż pożarną, pogotowie gazowe, pogotowie wodno-kanalizacyjne, pogotowie energetyczne.
- Po przybyciu policji na miejsce incydem bombowego, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.

3) Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.

4) Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia „bomby”, użytkownicy pomieszczeń służbowych powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie, pod kątem obecności przedmiotów nieznanego pochodzenia.

5) Pomieszczenie ogólnodostępne (korytarz, klatki schodowe, toalety) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu, sprawdzają i przeszukują wyznaczeni pracownicy obsługi.

6) Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać! O ich lokalizacji należy powiadomić dyrektora szkoły.

7) Po ogłoszeniu ewakuacji, należy opuścić szkołę, zabierając rzeczy osobiste (torebki, siatki, nesesery itp.)

8) Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne policji.

Jak zachować się po otrzymaniu informacji o podłożeniu lub groźbie podłożenia „bomby”:

Informacja o podłożeniu bomby

1) Jeżeli jest to informacja telefoniczna:

- słuchaj uważnie,
- zapamiętaj jak najwięcej,
- jeżeli masz taką możliwość, nagrywaj rozmowę – jeśli nie – spróbuj zapisywać informacje,
- zwróć uwagę na szczegóły dotyczące głosu i nawyki mówiącego oraz wszelkie dźwięki w tle,
- nigdy nie odkładaj pierwszy słuchawki,
- jeżeli twój telefon posiada funkcję identyfikacji numeru dzwoniącego – zapisz ten numer.
- Jeżeli jest to wiadomość pisemna, zabezpiecz ją tak, aby nikt jej nie dotykał - przekażesz ją Policji.
- Zaalarmuj dyrektora szkoły

Dyrektor dzwoni do Wydziału Edukacji i Kultury Starostwa Powiatowego i Kuratorium Oświaty. Powiadamia o zagrożeniu personel szkoły oraz uczniów, w sposób nie wywołujący paniki!

Dyrektor zarządza ewakuację zgodnie z obowiązującą instrukcją

UWAGA! Poinstruuuj uczniów o zabraniu ze sobą rzeczy osobistych – plecaków, reklamówek itp.

- 2) Zabezpiecz ważne dokumenty,
- 3) W przypadku odnalezienia podejrzanego przedmiotu nie dotykaj go i nie otwieraj.
- 4) W miarę możliwości ogranicz dostęp osobom postronnym,
- 5) Dokonaj próby ustalenia właściciela przedmiotu,
- 6) Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

Wykrycie/ znalezienie bomby (podejrzanego przedmiotu)

- 1) Nie dotykaj podejrzanego przedmiotu.
- 2) Zabezpiecz, w miarę możliwości, rejon zagrożenia w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym – głównie uczniom, nie narażaj siebie i innych na niebezpieczeństwo.
- 3) Powiadom o zagrożeniu dyrektora/wicedyrektora szkoły.
- 4) Dyrektor przeprowadza ewakuacji zgodnie z obowiązującą instrukcją.
- 5) Zabezpiecz ważne dokumenty.
- 6) Otwórz okna i drzwi.
- 7) Usuń z otoczenia wszystkie materiały łatwopalne.
- 8) Nie używaj w pobliżu podejrzanego ładunku urządzeń radiowych (radiotelefonów, telefonów komórkowych).
- 9) Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń

Po wybuchu bomby:

- 1) Oceń sytuację pod kątem ilości osób poszkodowanych i upewnij się, jakiego rodzaju zagrożenia spowodował wybuch.
- 2) Zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych:
- 3) Udziel pierwszej pomocy najbardziej potrzebującym.
- 4) Sprawdź bezpieczeństwo dróg i rejonów ewakuacyjnych, a następnie zarządzaj przeprowadzenie ewakuacji zgodnie z obowiązującą instrukcją.
- 5) W przypadku, gdy wybuch spowodował inne zagrożenie, podejmij działania odpowiednie do sytuacji.
- 6) Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

W/w procedury opracowano w oparciu o aktualne akty prawne w tym Statut ZSnr6 im M. Rataja w Elku.